

РОЛЬ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА В ФОРМУВАННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

К. О. Фоміна

Т. В. Мірзоєва к.е.н., доцент

Національний університет біоресурсів
і природокористування України

В умовах сьогодення в Україні пріоритетного значення набуває необхідність гарантування національної безпеки, насамперед, її невід'ємної продовольчої складової. На сьогоднішній день перед Україною стоїть нелегке завдання – формування та реалізація комплексної стратегії, яка б забезпечила підвищення конкурентоспроможності економіки, модернізацію виробничої бази та формування організаційно–інституційного середовища для європейської інтеграції держави.

Продовольча безпека – якісна характеристика динамічного стану відкритої соціально–економічної системи, базовий критерій ефективності державної стратегії якісного продовольчого забезпечення, реалізації національних інтересів, підтримки дієздатності суб'єктів господарювання, збереження системи життєзабезпечення населення та необхідна умова функціонування національної економіки в режимі розширеного відтворення. Завдання продовольчої безпеки стосуються збереження суверенності, незалежності держави й тісно пов'язані з правом власності українського народу на своє національне багатство – землю.

Насамперед необхідність своєчасного підвищення рівня продовольчої безпеки України спричинена такими факторами як:

- проблемою підвищення якості харчування, яка характеризує захищеність життєво важливих інтересів населення крізь призму охорони здоров'я та збільшення тривалості життя;

- невідповідністю наукових здобутків потребам агровиробників;

- неефективністю заходів державного регулювання продовольчого ринку України;

- вимогами реалізації концепції сталого розвитку, яка справедливо вважається фундаментальною основою забезпечення продовольчої безпеки та життєдіяльності нинішнього та майбутніх поколінь.

За низкою певних умов сучасна державна політика в сфері забезпечення продовольчої безпеки характеризується безсистемністю та неефективністю законодавчого забезпечення раціонального

використання природно–ресурсного потенціалу, а також неузгодженістю або взагалі відсутністю механізмів дотримання законів, їх своєчасного коригування.

В цьому контексті велике значення для формування продовольчої безпеки України має органічне виробництво. Зокрема, слід виокремити його дві найважливіші сторони: організаційно–технологічну й економічну. Перша включає техніко–технологічну базу даного процесу – відмова від хімізації в рослинництві, використання відновлених ґрунтів, кормів природного землеробства у тваринництві, інноваційне забезпечення тощо. Друга характеризує рівень продовольчого платоспроможного попиту українських споживачів, прибутковість органічного виробництва, джерела збуту біопродукції, рівень оплати праці зайнятих у сільському господарстві [1].

Згідно статті 14 Конституції України, земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. Проте існує негативна тенденція безперервного зниження родючості ґрунту, при тому, що власне родючість є невід’ємним атрибутом здійснення органічного виробництва. За даними Федерації органічного руху України, частка площ під органічним землеробством у структурі сільськогосподарських угідь не перевищує 1% (середньоєвропейський рівень даного показника 3%). Водночас Україна є багатою на природні ресурси й має всі умови для збільшення даного індикатора сталості агробіосистеми до 5% [2].

Формування продовольчої безпеки за рахунок органічного виробництва у нашій державі може стати каталізатором мультиплікативного ефекту підвищення рівня продовольчої безпеки на засадах сталого розвитку. Щоб такий ефект став реальністю, необхідно в управлінні процесом органічного виробництва враховувати причинно–наслідкові взаємозв’язки між економічною, екологічною, соціальною сферами функціонування держави та світу загалом та екзогенні й ендогенні чинники впливу на них.

Список літератури

1. Мельник Л. Л. Природне сільське господарство в контексті продовольчої безпеки і агровиробників / Л. Л. Мельник // Інноваційний менеджмент збалансованого (сталого) природного агровиробництва : матеріали Міжнар. наук.–практ. конф. – Дніпропетровськ, 2014. – 352 с.
2. Шубравська О. В. Розвиток аграрного господарювання України на засадах економічної сталості / О. В. Шубравська // Економіка і прогнозування. – Т.2. – 2014. – С. 62–72.